

กองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สศช.

ผลงานการวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศ ของนักศึกษาฝึกงาน

เอกสารฉบับนี้เป็นผลงานของนักศึกษาฝึกงาน ไม่ได้เป็นเอกสารของทางราชการ (จำกัดการอ้างอิง)

23-27 มีนาคม 2569

มาตรการพลังงานยุโรป ภายใต้วิกฤตตะวันออกกกลาง

สถานการณ์

- ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง
- ราคาน้ำมัน - ก๊าซ “ผันผวนและสูงขึ้น”
- ยุโรปพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน → ได้รับผลกระทบหนัก
- ประธานาธิบดีฝรั่งเศส เตือนถึง “ความเปราะบาง” พลังงาน คือ ความมั่นคงของรัฐ

การปรับมาตรการ

- บางประเทศกลับมาใช้พลังงานนิวเคลียร์ และพัฒนา SMR
- กระจายแหล่งพลังงานนำเข้าพลังงาน
- ลงทุนเทคโนโลยีพลังงาน

วิเคราะห์มาตรการ

- การปรับนโยบาย จาก → เน้นตลาดเสรีและต้นทุนต่ำ สู่ → เน้นความมั่นคงและการพึ่งพาตนเอง
- นิวเคลียร์เป็นพลังงานฐาน เพราะสามารถผลิตไฟฟ้าได้เอง
- ลดการพึ่งพาพลังงานจากพื้นที่เสี่ยง

ผลลัพธ์

ระยะสั้น

- ราคาพลังงานยังผันผวน
- ยังแก้ปัญหาไม่ได้ทันที

ระยะยาว

- ความมั่นคงพลังงานเพิ่มขึ้น
- ลดการพึ่งพาต่างประเทศ
- อำนาจต่อรองสูงขึ้น

ข้อจำกัดของมาตรการ

- การลงทุนสูง ใช้เวลานานกว่าจะเห็นผล
- ข้อถกเถียงด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- ความขัดแย้งเชิงนโยบาย เพราะบางประเทศสนับสนุนนิวเคลียร์ แต่บางประเทศคัดค้าน

บทเรียนสำหรับไทย

- สร้าง Energy Mix ที่สมดุล
- ลดการพึ่งพาการนำเข้า
- ใช้ Renewable และระบบสำรอง
- ศึกษา นิวเคลียร์ เป็น “ทางเลือก”
- การกระจายแหล่งพลังงาน ลดความเสี่ยง

ข้อจำกัดของไทย

- ด้านเทคโนโลยี
- การยอมรับของประชาชน
- พึ่งพาก๊าซสูง

ประเด็นที่น่าติดตาม

- นิวเคลียร์จะกลับมาเป็น “พลังงานหลัก” ของยุโรปหรือไม่
- การลดการพึ่งพาพลังงานนำเข้าของยุโรป
- แนวโน้ม พลังงานที่เป็นเครื่องมือทางความมั่นคงของประเทศ

บทเรียนจากญี่ปุ่นสู่ประเทศไทย

ญี่ปุ่นรับมือวิกฤตพลังงานอย่างไร

ญี่ปุ่นเผชิญวิกฤตพลังงานจากความตึงเครียดในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะความเสี่ยงต่อเส้นทางขนส่งน้ำมันสำคัญ ส่งผลให้อุปทานน้ำมันตึงตัวและราคามีแนวโน้มสูงขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นจึงปล่อยน้ำมันสำรองประมาณ 80 ล้านบาร์เรล จากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกับประเทศสมาชิก International Energy Agency เพื่อเพิ่มอุปทานในตลาดโลก โดยสามารถรองรับการใช้งานได้ในช่วงหลายสัปดาห์ถึง 1 เดือน และช่วยลดแรงกดดันด้านราคา

วิเคราะห์มาตรการของญี่ปุ่น

การปล่อยน้ำมันจากคลังสำรอง
เชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับ IEA

- เป็นการแก้ปัญหาด้าน “อุปทาน” โดยตรง เพื่อลดแรงกดดันด้านราคาในระยะสั้น
- สะท้อนบทบาทของรัฐในการแทรกแซงตลาดพลังงานในช่วงวิกฤต
- เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงานสูง

ข้อดี

- ลดแรงกดดันด้านราคาได้รวดเร็วในช่วงวิกฤต
- ช่วยรักษาเสถียรภาพของตลาดพลังงานและเศรษฐกิจ
- เพิ่มความมั่นใจให้ภาคธุรกิจและประชาชนในช่วงไม่แน่นอน

vs

ข้อจำกัด

- ใช้ได้เฉพาะระยะสั้น เนื่องจากปริมาณน้ำมันสำรองมีจำกัด
- ต้องใช้งบประมาณและทรัพยากรของรัฐสูง
- ไม่สามารถแก้ปัญหาโครงสร้าง เช่น การพึ่งพาการนำเข้า

แนวทางจัดการปรับใช้มาตรการของญี่ปุ่นในประเทศไทย

ระยะสั้น

- ใช้กองทุนน้ำมันและมาตรการควบคุมราคา เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนทันที
- พิจารณาใช้การสำรองพลังงานในช่วงวิกฤต เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคา

ระยะยาว

- เพิ่มปริมาณน้ำมันสำรองและพัฒนาระบบคลังพลังงาน เพื่อเสริมความมั่นคงพลังงาน
- ส่งเสริมพลังงานทางเลือก เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า

ประเด็นที่หาจับตามอง

- ความยั่งยืนของการใช้คลังสำรองพลังงานในระยะยาว
- ความเสี่ยงจากความขัดแย้งในตะวันออกกลางต่ออุปทานน้ำมันโลก
- ความผันผวนของราคาพลังงานที่ไทยควบคุมไม่ได้
- ความพร้อมของไทยในการรับมือวิกฤตพลังงานในอนาคต

มาตรการรับมือวิกฤตพลังงานของบราซิลจากสงครามอิหร่าน-อิสราเอล

ความขัดแย้งอิหร่าน-อิสราเอล

ราคาน้ำมันผันผวนสูง

โครงสร้างน้ำมันของบราซิล

- บราซิลผลิตน้ำมันดิบเองได้แต่ โรงกลั่นไม่พอ
- นำเข้าดีเซล ~25%
- พังพาการนำเข้าเบนซินต่ำ เนื่องจากใช้เอทานอลช่วยทดแทน

ที่มา: GLOBALTIMES

มาตรการเร่งด่วนของบราซิล

รัฐบาลบราซิลสั่ง PETROBRAS บริษัทน้ำมันหลักของรัฐ

- ระงับการประมูลน้ำมัน
- ใช้น้ำมันสำรองเพื่อเพิ่ม SUPPLY

รัฐออกนโยบาย

- ลดภาษีดีเซล
- เก็บภาษีส่งออกน้ำมันดีเซล

วิเคราะห์ต่อมาตรการเร่งด่วนของบราซิล

ระยะสั้น

- แก้ปัญหาได้ทันที
- ลดแรงกระแทกเศรษฐกิจ

ระยะยาว

- ไม่แก้โครงสร้างพลังงาน
- ยังพึ่งพาการนำเข้า
- งบรัฐกดดันต่อเนื่อง

ผลกระทบเชิงบวก

- ลดความเสี่ยงขาดแคลน
- คุมเงินเฟ้อ
- เศรษฐกิจดีขึ้น

ผลกระทบเชิงลบ

- ภาระงบประมาณรัฐ
- บิดเบือนตลาด
- เสียโอกาสรายได้

แนวทางปรับใช้มาตรการบราซิลในไทย

ระยะสั้น

- คุมราคา
- ลดภาษีชั่วคราว
- ใช้สต็อกน้ำมันสำรอง

ระยะยาว

- ลดการพึ่งพาการนำเข้า
- ลงทุนพลังงานทางเลือก

ข้อจำกัด

- น้ำมันสำรองใช้ได้แค่ระยะสั้น
- งบประมาณรัฐ

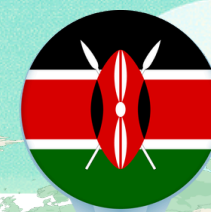
ประเด็นที่น่าจับตามอง

- การลงทุนพลังงานทางเลือกของไทย
- การจัดการปริมาณน้ำมันสำรอง

มาตรการรับมือวิกฤตพลังงานจากความขัดแย้งอิหร่าน-อิสราเอล

KENYA

- ผู้ค้าปลีกน้ำมันเตือนว่าประมาณ 20% ของสถานีบริการ น้ำมันอาจขาดแคลน หลังจากที่รัฐบาลคงราคาน้ำมันหน้าปั๊มไว้เท่าเดิม แม้ว่าต้นทุนน้ำมันในตลาดโลกจะพุ่งสูงขึ้นก็ตาม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ประกาศว่า ประเทศมีสต็อกเพียงพอ และขอให้ผู้บริโภคอย่าซื้อตุนหรือกักตุนสินค้า
- มีความมั่นคงด้านอุปทานน้ำมันในทวีป

มาตรการของเคนยา

- ประกันความมั่นคงด้านพลังงาน ควบคุมตลาด ป้องกันการกักตุน - รัฐออกมาสื่อสาร
- กระจายแหล่งนำเข้า
- เชื่อมนโยบายการเงินกับนโยบายพลังงาน - ธนาคารกลางชะลอลดดอกเบี้ย ป้องกันเงินเฟ้อ

วิเคราะห์มาตรการ

- การสื่อสารของรัฐที่มีประสิทธิภาพ + รัฐอุดหนุน > ประชาชนมั่นใจ > ซื้อในปริมาณที่ใช้ > ราคาไม่พุ่งสูง
- กระจายแหล่งนำเข้า > กระจายความเสี่ยง > ตลาดในทวีป : ไนจีเรีย หรือ เอกชนนำเข้าจากแหล่งอื่น : อินเดีย
- นโยบายการเงินหดตัว > ดอกเบี้ยเงินกู้สูง ลดการใช้เงิน + นโยบายพลังงาน > น้ำมันเพียงพอและไม่สูงเกิน >>> เงินเฟ้อไม่พุ่งเกิน

ผลบวก

- มีน้ำมันสำรอง
- คุมเงินเฟ้อได้
- ใช้งบอุดหนุนน้อย
- ลดความเสี่ยงด้านพลังงานในอนาคต

ผลลบ

- ค่าครองชีพยังสูง
- ดอกเบี้ยสูง กู้ยาก
- ลงทุนลดลง
- เศรษฐกิจชะลอตัว

vs

แนวทางการปรับใช้มาตรการจากเคนยาสู่ไทย

ระยะสั้น

- นโยบายการเงิน
- การสื่อสารจากรัฐ

ระยะต่อไป

- กระจายแหล่งนำเข้า
- ลดการอุดหนุน
- เปลี่ยนผ่านพลังงาน

สิ่งที่ควรคำนึง

- ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ
- กฎหมายป้องกันผูกขาด
- เศรษฐกิจชะลอตัว
- งบประมาณ ภาระต้นทุน

ประเด็นที่น่าจับตามอง

- มาตรการต่อกลุ่มเปราะบางของประเทศไทย
- การกระจายความเสี่ยงด้านพลังงาน
- การลงทุนในโครงสร้างพลังงานไฟฟ้า

